

Wydział Chemii

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Skrobia dialdehydowa –synteza i charakterystyka nowych czynników sieciujących dla powłok polimerowych

KATARZYNA WĘGRZYNOWSKA-DRZYMALSKA
KATEDRA CHEMII I FOTOCHEMII POLIMERÓW

Toruń 01.04.2017 r.

Plan prezentacji

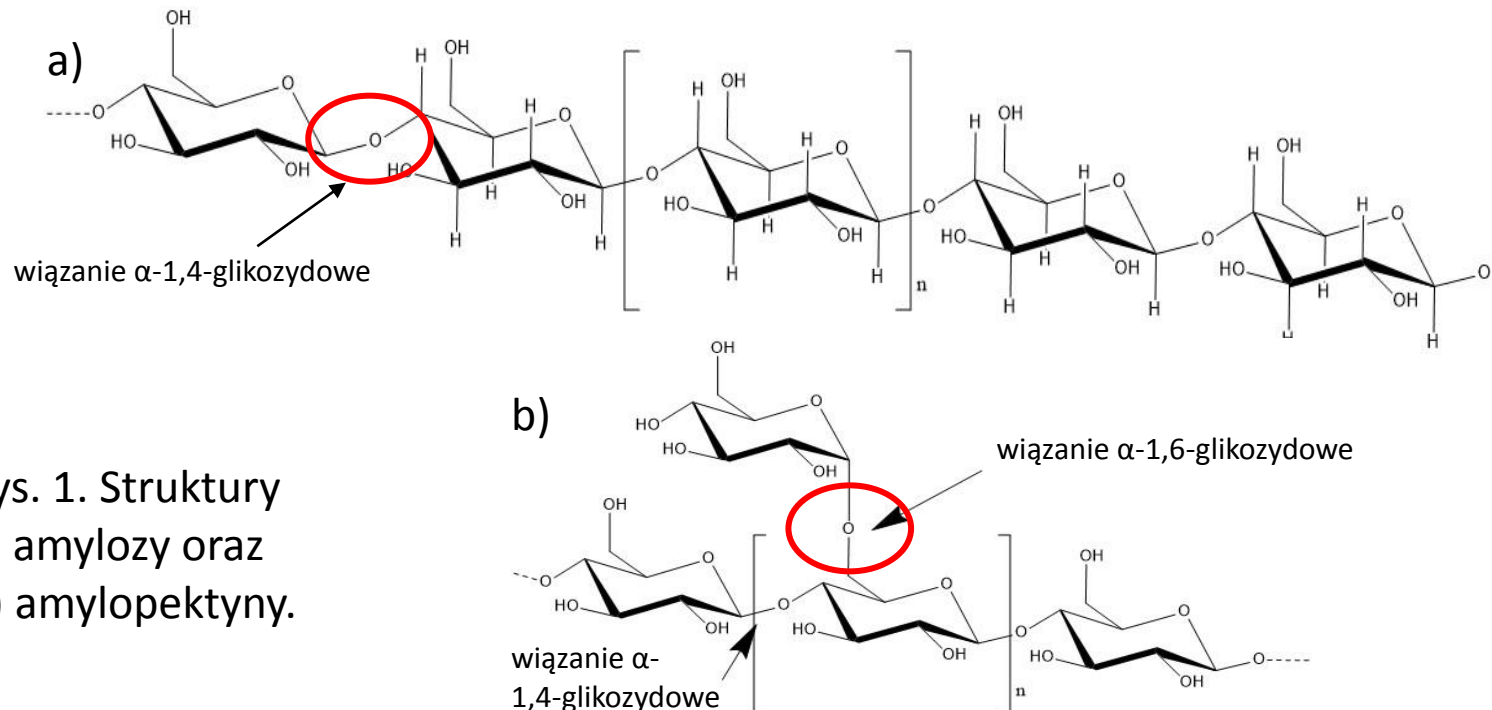

- skrobia i jej właściwości,
- modyfikacja chemiczna skrobi,
- proces sieciowania,
- skrobia dialdehydowa,
- cel pracy badawczej,
- poszczególne wyniki badań,
- podsumowanie,
- literatura.

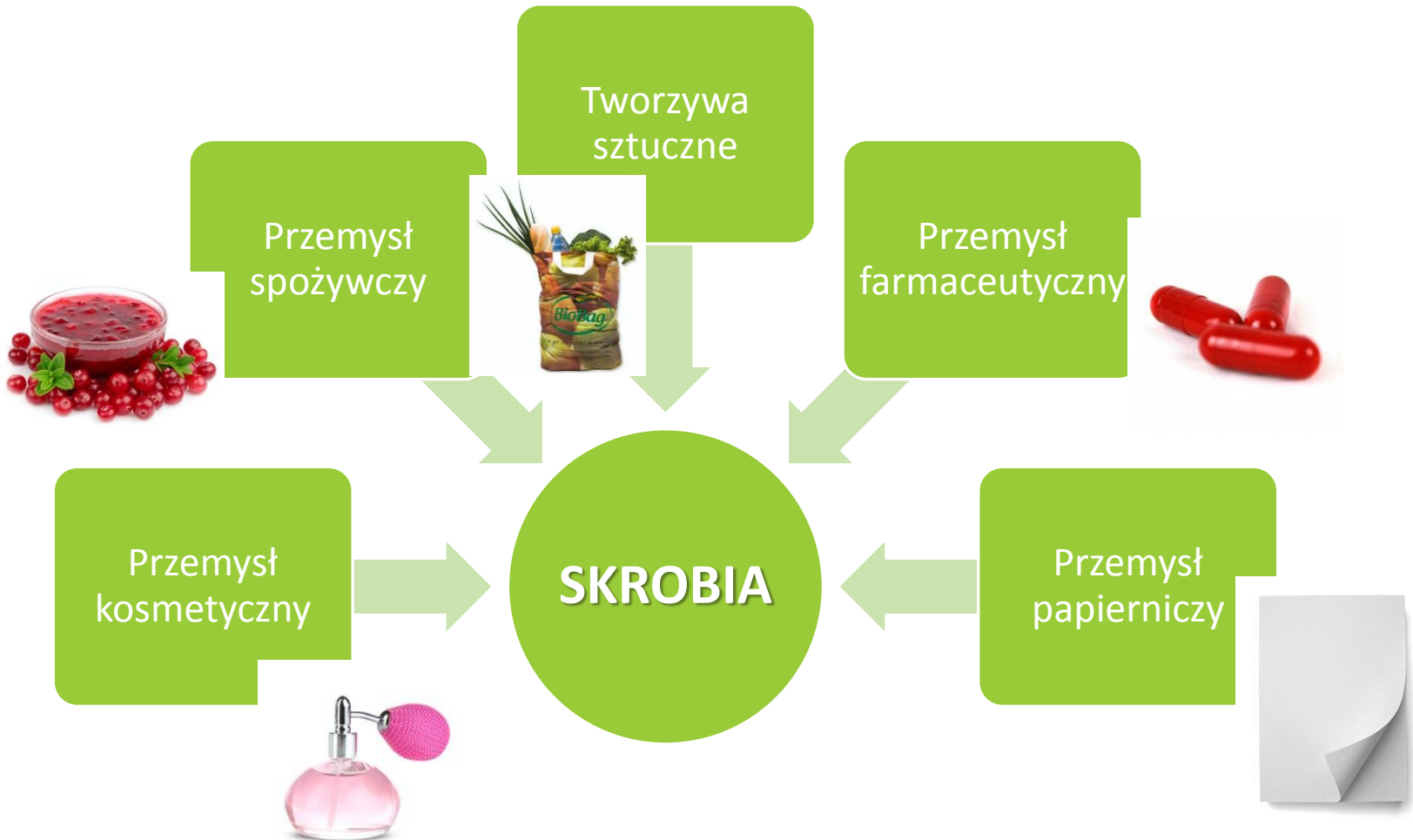
Skrobia

Skrobia jest polisacharydem składającym się z jednostek D-glukozy połączonych ze sobą wiązaniami glikozydowymi.

Rys. 1. Struktury
a) amylozy oraz
b) amylopektyny.

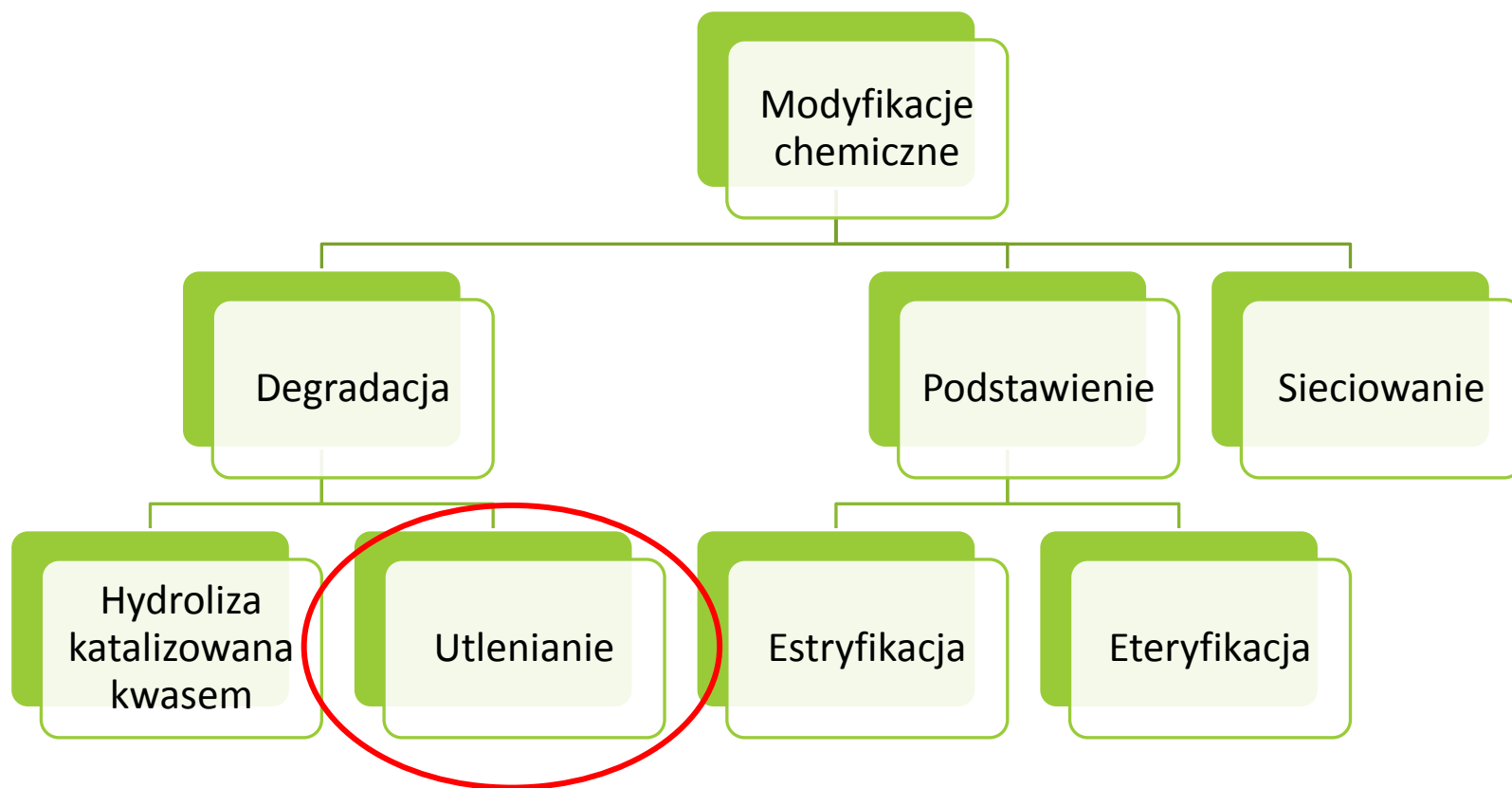
Zastosowanie skrobi

Rys.2. Schemat przedstawiający zastosowanie skrobi.

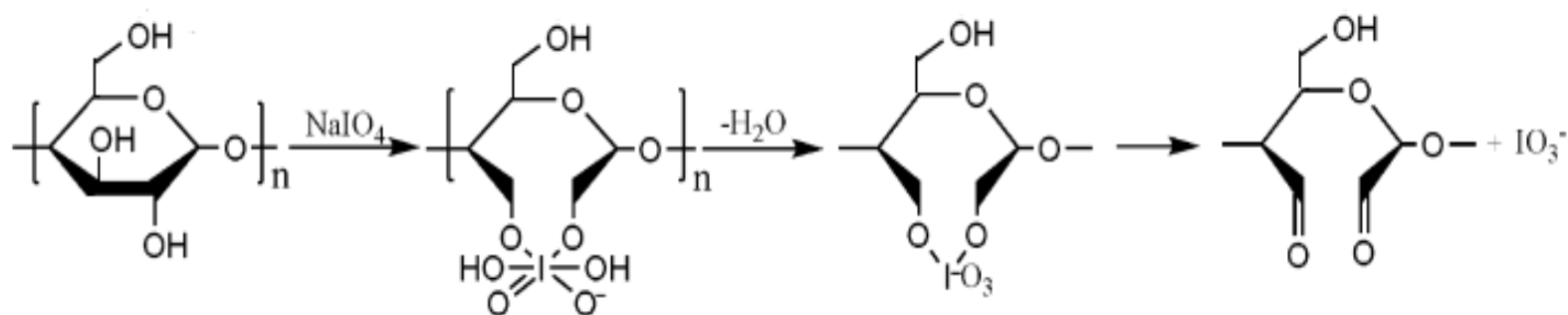
Rodzaje modyfikacji chemicznych

Utlenianie

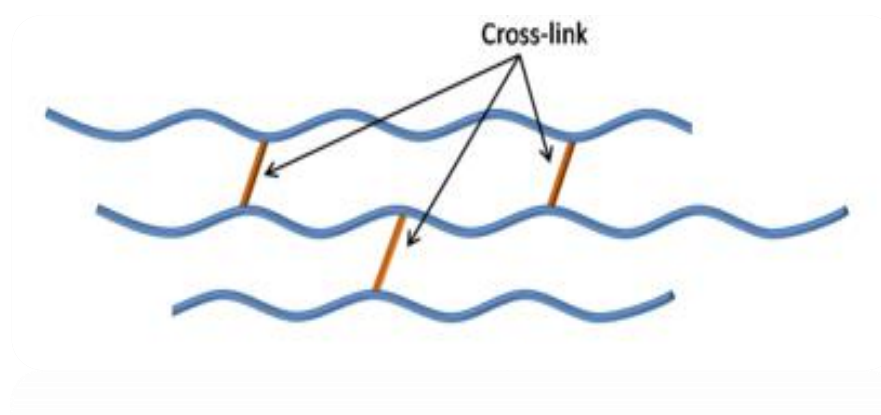
Najbardziej popularnym procesem chemicznej modyfikacji skrobi jest jej utlenianie. Reakcja ta polega na utlenianiu pierwszorzędowych i drugorzędowych grup hydroksylowych w jednostkach glukozowych.

Rys. 3. Mechanizm utleniania skrobi przy użyciu nadjodanu sodu.

Proces sieciowania

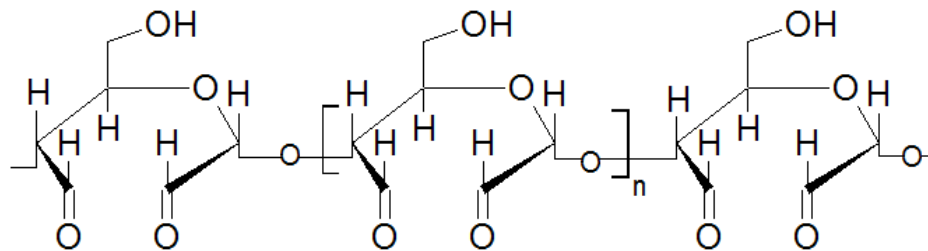
Sieciowanie jest procesem łączenia ze sobą makrocząsteczek w trójwymiarową sieć o nieskończenie dużych wymiarach. Proces ten prowadzi do utworzenia stabilnych połączeń w postaci poprzecznych wiązań kowalencyjnych.

Rys. 4. Przykładowe wiązanie sieciujące między łańcuchami polimerów.

Skrobia dialdehydowa

Skrobia dialdehydowa stanowi polimeryczny dialdehyd wytwarzany na skutek selektywnego utleniania skrobi nadjodaniem, który rozszczepia wiązanie C2-C3 łańcucha polisacharydowego skrobi z utworzeniem dwóch grup aldehydowych.

Rys. 5. Fragment struktury skrobi dialdehydowej.

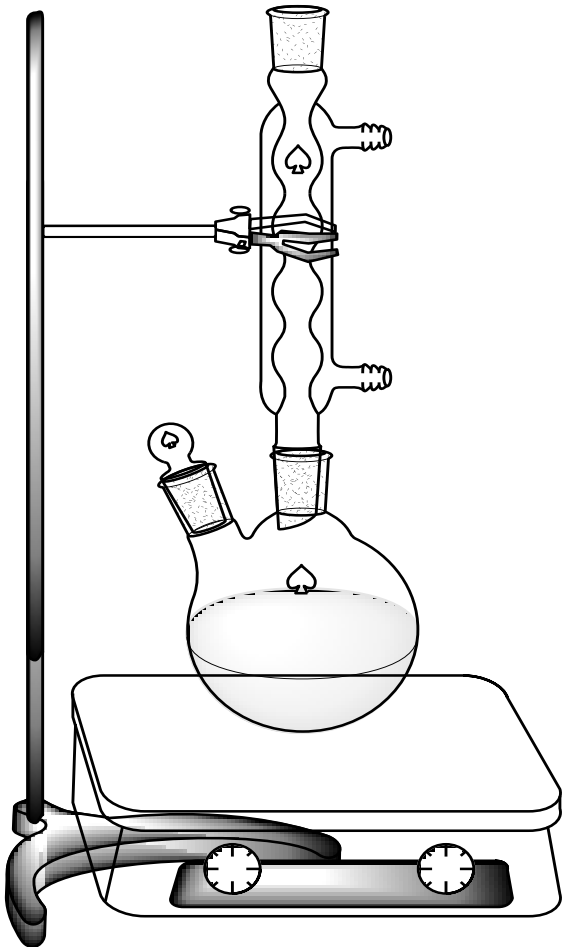
Cel pracy badawczej

Celem pracy było otrzymanie szeregu czynników sieciujących różniących się ilością grup aldehydowych oraz ich botanicznym pochodzeniem, uzyskanie nowatorskich czynników sieciujących wzbogaconych w reaktywne ugrupowania aldehydowe oraz określenie właściwości otrzymanych związków.

Synteza skrobi dialdehydowej

Rys. 6. Ilustracja przebiegu syntezy skrobi dialdehydowej.

Legenda

Tabela 1. Zestawienie pełnych nazw i skrótów całej serii pomiarowej.

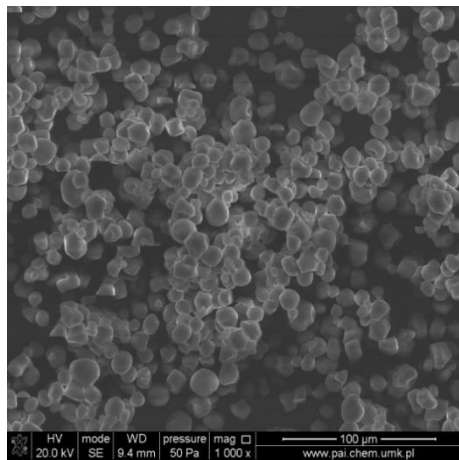
Próbka	Skrót	Próbka	Skrót
Skrobia kukurydziana utleniana nadjodanem sodu w stosunku 1:0,5	DAS-K ₁	Skrobia ziemniaczana utleniana nadjodanem sodu w stosunku 1:0,5	DAS-P ₁
Skrobia kukurydziana utleniana nadjodanem sodu w stosunku 1:0,7	DAS-K ₂	Skrobia ziemniaczana utleniana nadjodanem sodu w stosunku 1:0,7	DAS-P ₂
Skrobia kukurydziana utleniana nadjodanem sodu w stosunku 1:0,9	DAS-K ₃	Skrobia ziemniaczana utleniana nadjodanem sodu w stosunku 1:0,9	DAS-P ₃
Skrobia kukurydziana utleniana nadjodanem sodu w stosunku 1:1,0	DAS-K ₄	Skrobia ziemniaczana utleniana nadjodanem sodu w stosunku 1:1,0	DAS-P ₄
Skrobia kukurydziana utleniana nadjodanem sodu w stosunku 1:1,1	DAS-K ₅	Skrobia ziemniaczana utleniana nadjodanem sodu w stosunku 1:1,1	DAS-P ₅

Określenie ilości grup aldehydowych

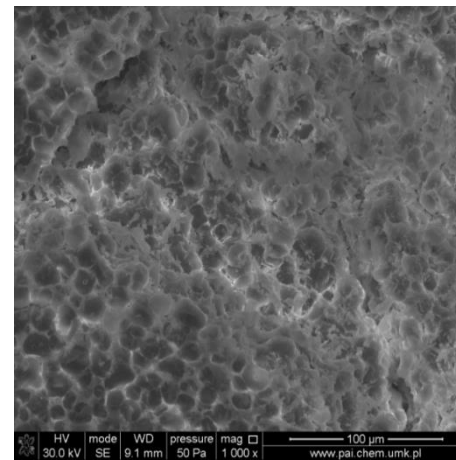
Tabela 2. Zestawienie ilości grup aldehydowych w próbkach różnego pochodzenia botanicznego

Próbka	Ilość grup aldehydowych [%]	Próbka	Ilość grup aldehydowych [%]
DAS-K ₁	25	DAS-P ₁	21
DAS-K ₂	29	DAS-P ₂	25
DAS-K ₃	37	DAS-P ₃	29
DAS-K ₄	67	DAS-P ₄	33
DAS-K ₅	45	DAS-P ₅	33

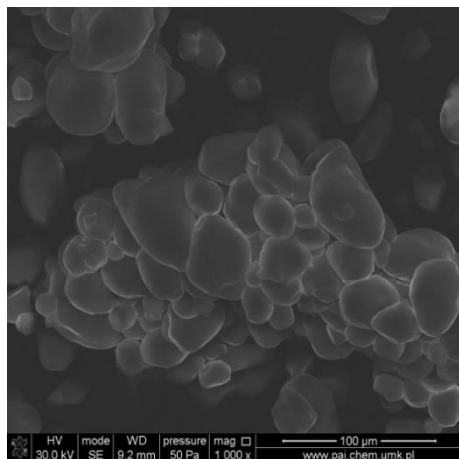
Skaningowa mikroskopia elektronowa

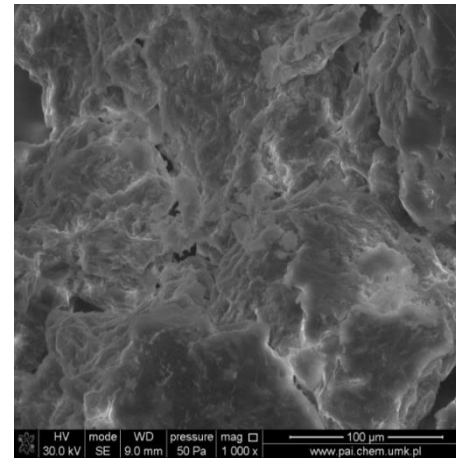
a) skrobia kukurydziana

b) DAS-K₁

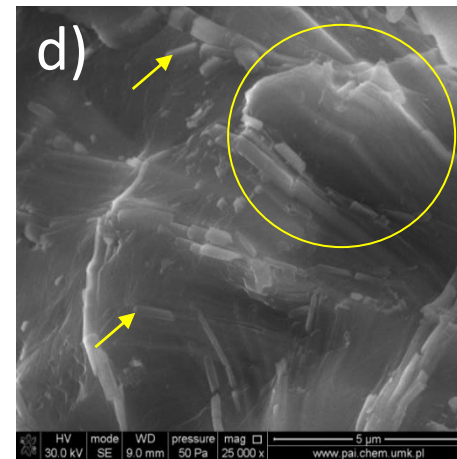
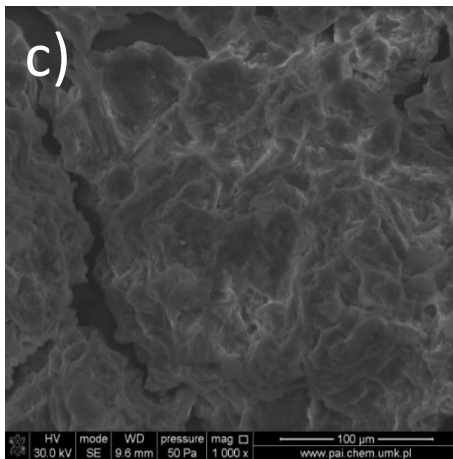
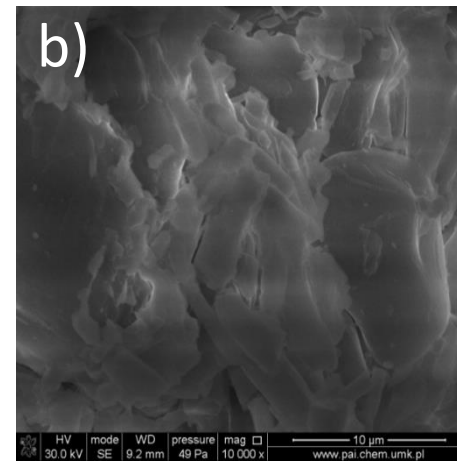
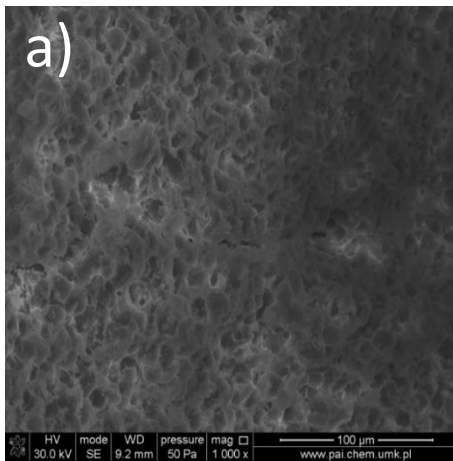

c) skrobia ziemniaczana

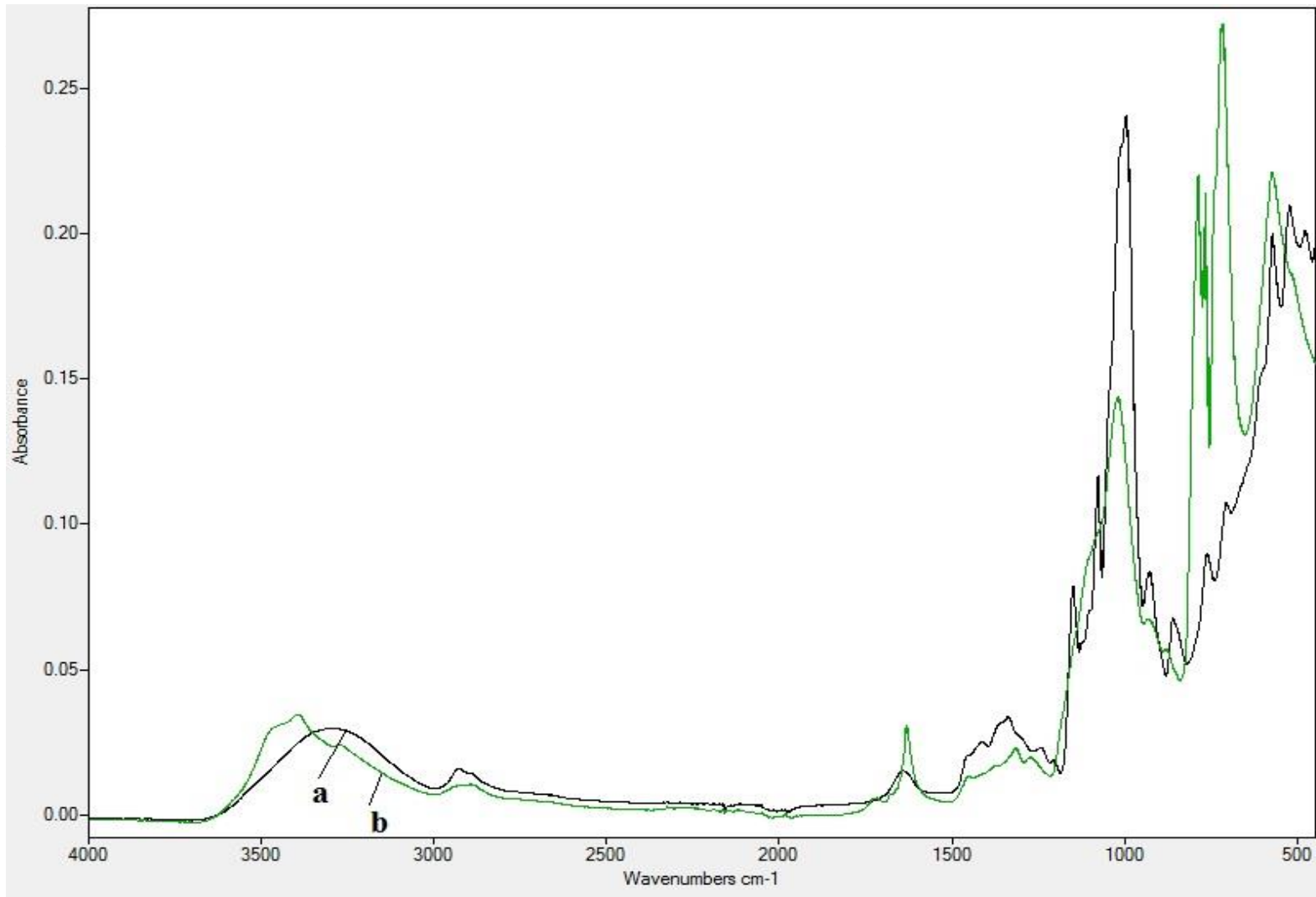
d) DAS-Z₁

Skaningowa mikroskopia elektronowa

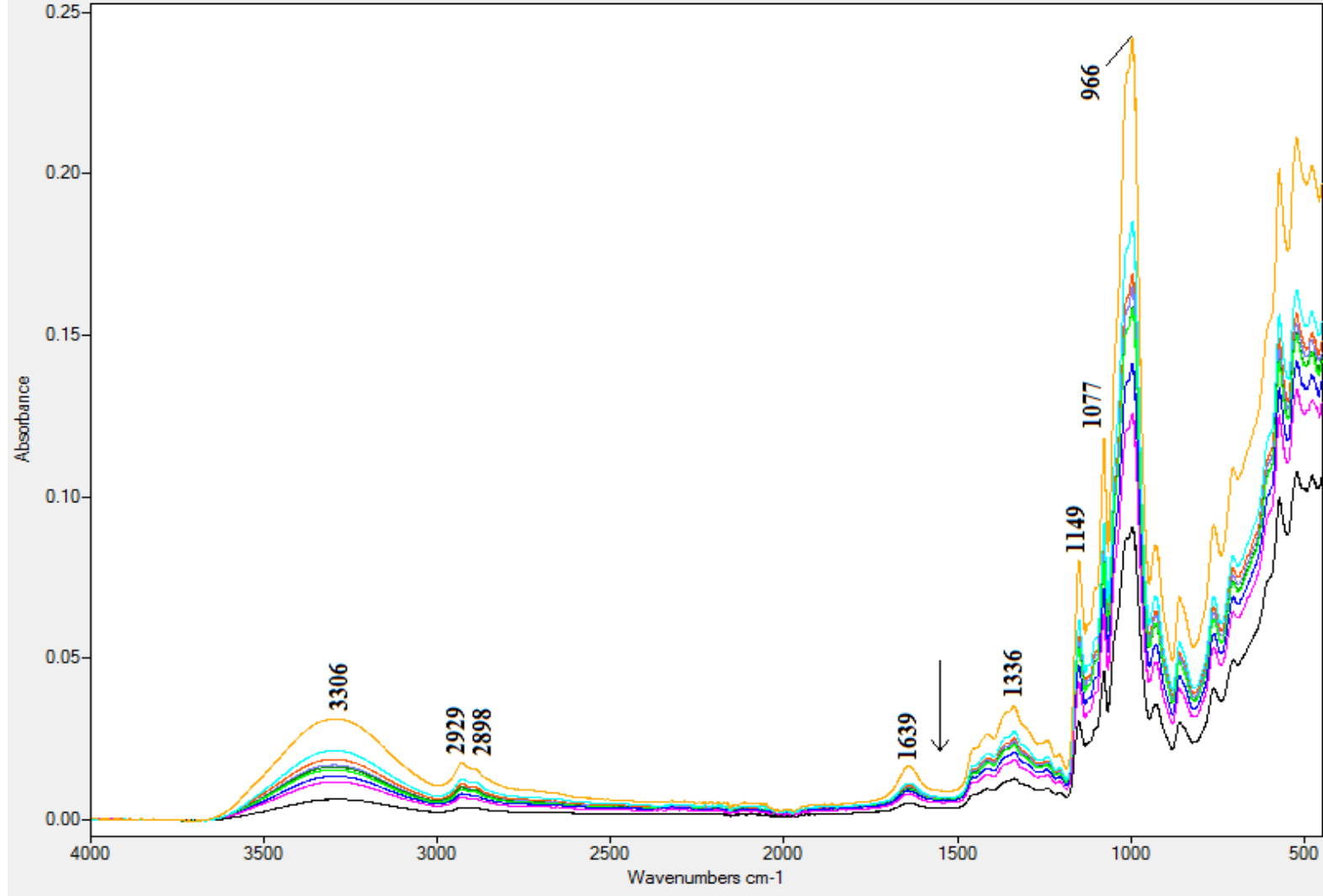
Rys. 7. Zdjęcia SEM naświetlanej przez 8h a,b) DAS-K₁ oraz c,d) DAS-Z₁.

Widma ATR-FTIR

Rys. 8. Porównanie widm ATR-FTIR a) skrobi kukurydzianej b) DAS-K₃.

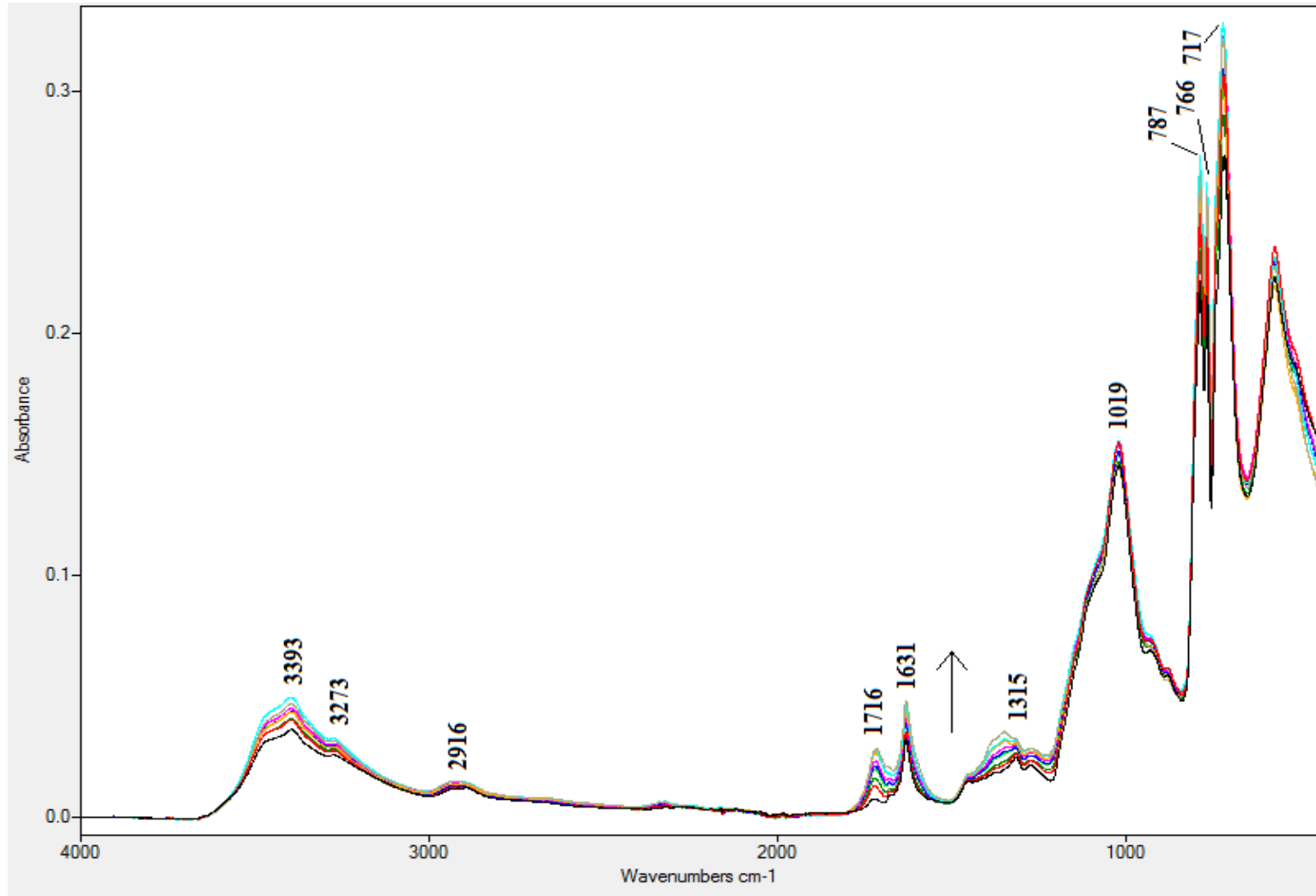
Widma ATR-FTIR

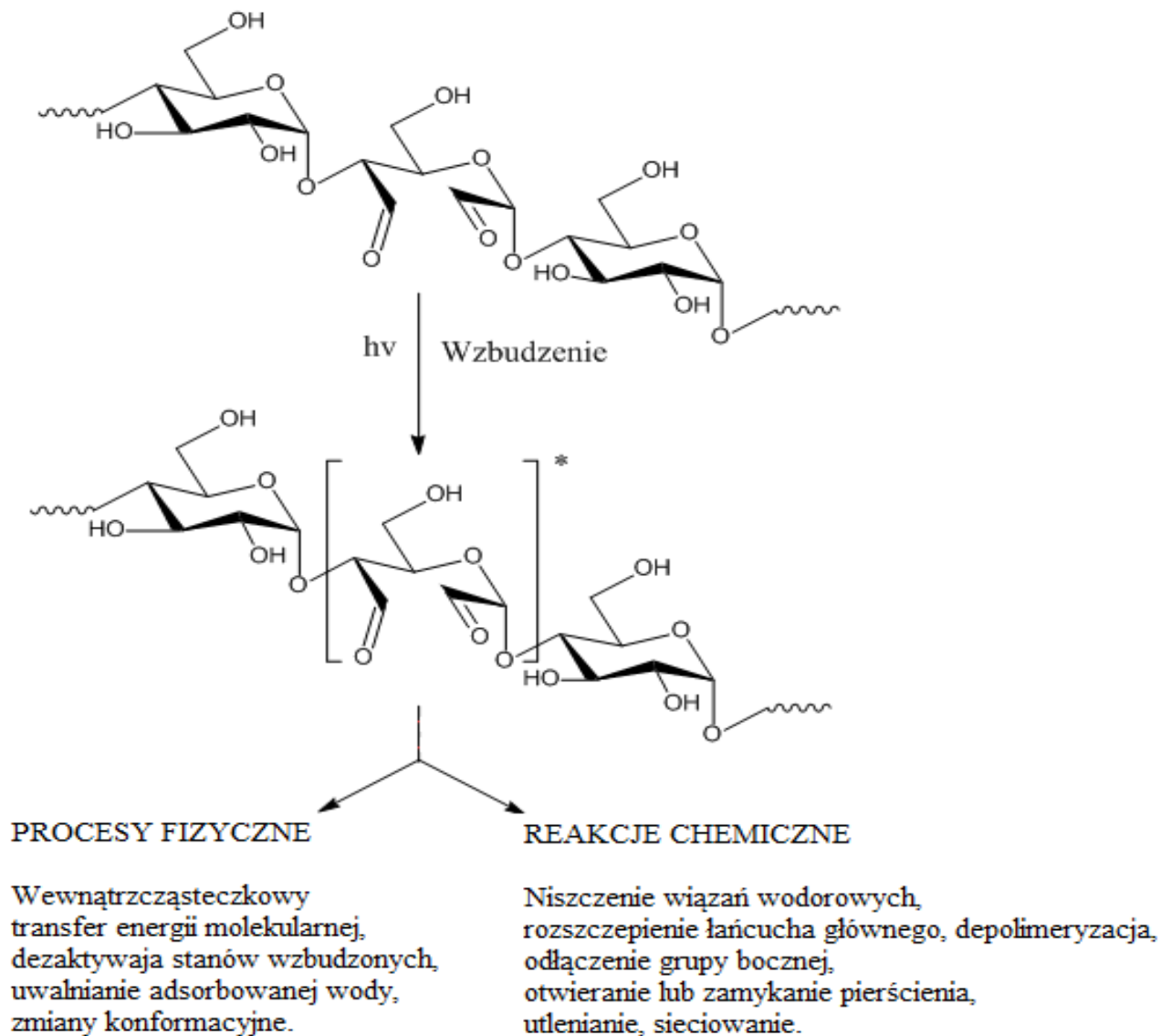
Rys. 9. Widma ATR-FTIR skrobi kukurydzianej naświetlane promieniowaniem UV.

Widma ATR-FTIR

Rys. 10. Widma ATR-FTIR DAS-K₃ naświetlanej promieniowaniem UV.

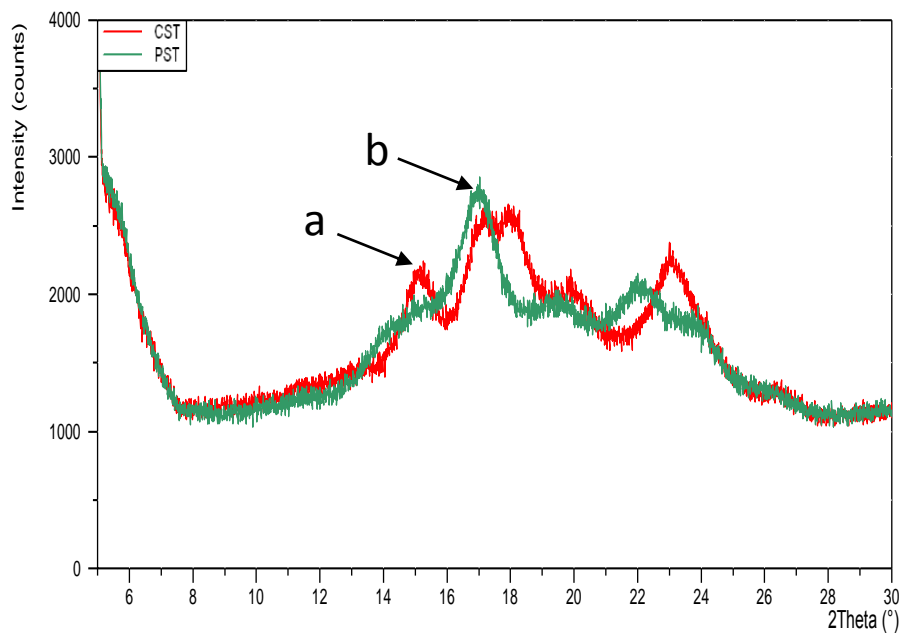
Schemat 1. Fotoproceny zachodzące w strukturze skrobi dialdehydowej naświetlanej promieniowaniem UV.

Charakter powierzchni skrobi dialdehydowej

Tabela 3. Zestawienie wartości swobodnej energii powierzchniowej (γ_t), jej składowej dyspersyjnej (γ_d) oraz polarnej (γ_p) dla badanych materiałów.

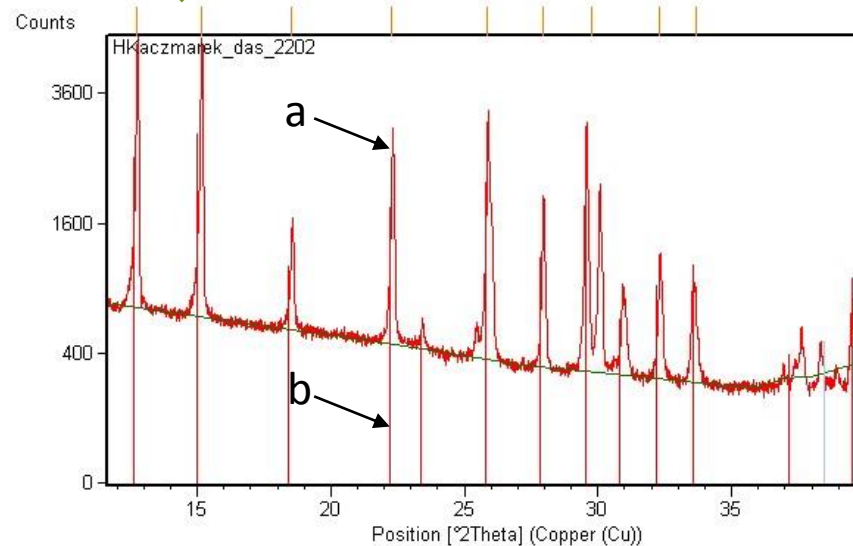
Próbka	Przed naświetlaniem			Po 8h naświetlania		
	Swobodna energia powierzchniowa [mJ/m ²]					
	γ_t	γ_d	γ_p	γ_t	γ_d	γ_p
Skrobia kukurydziana	34,4	28,8	5,6	19,5	6,2	13,3
Skrobia ziemniaczana	40,6	26,7	13,9	20,7	14,2	6,5
DAS-K ₁	37,3	20,5	16,9	32,2	27,8	4,4
DAS-K ₃	37,3	20,5	16,9	33,0	27,0	6,1
DAS-K ₄	42,6	22,9	19,7	41,1	34,8	6,3
DAS-Z ₁	42,3	23,9	18,5	36,2	30,5	5,7
DAS-Z ₃	42,9	21,5	21,4	28,1	12,8	15,3
DAS-Z ₅	43,9	20,1	23,8	32,4	21,0	11,4

Analiza XRD

Rys. 11. Dyfraktogram rentgenowski a) skrobi kukurydzianej oraz b) skrobi ziemniaczanej.

Rys. 12. Dyfraktogram rentgenowski a) DAS-K₁ oraz b) NaIO₃.

Podsumowanie

- ❑ w wyniku reakcji utleniania skrobi handlowej nadjodanem sodu otrzymano skrobię dialdehydową, której zawartość grup karbonylowych jest zależna od ilości użytego utleniacza do reakcji,
- ❑ skrobia kukurydziana poddana reakcji utlenienia wykazuje większą ilość grup aldehydowych niż skrobie dialdehydowe, otrzymane ze skrobi ziemniaczanej,
- ❑ po reakcji utlenienia można zauważyć zmianę kształtu kulistych ziaren w zwartą strukturę, z licznymi wgłębieniami i porami, co może być związane z utworzeniem grup aldehydowych,
- ❑ pomiary kąta zwilżania wykazały, że swobodna energia powierzchniowa we wszystkich przypadkach zmniejszyła po naświetleniu,
- ❑ analiza XRD wykazała, że skrobia dialdehydowa wraz z jodanem (V) tworzy trwałe kompleks wykazujący strukturę krystaliczną.

Literatura

Fiedorowicz M., Para A., *Carbohydrate Polymers; Structural and molecular properties of dialdehyde starch* 2006 63(3), str 360-366,

Liber-Kneć A., Łagan S., *Polimery w Medycynie; Zastosowanie pomiarów kąta zwilżania i swobodnej energii powierzchniowej do charakterystyki powierzchni polimerów wykorzystywanych w medycynie* 2014 t.44 nr 1 str 29-34,

Moad G., *Progress in Polymer Science; Chemical modification of starch by reactive extrusion* 2011 36(2), str 218-237,

Salisu A. A., Musa H., Abba H., Kogo A. A., *Journal of Chemical and Pharmaceutical Research; Preparation and characterization of dialdehyde starch and its` cross-linking with copper (II) ion* 2013 5(5), str 153-154,

Skopinska-Wisniewska J., Wegrzynowska-Drzymalska K., Bajek A., Maj M., Sionkowska A., *Journal of Materials Science: Materials in Medicine; Is dialdehyde starch a valuable cross-linking agent for collagen/elastin based materials?* 2016 27 67,

Song L., Cruz C., Farrah S. R., Baney R. H., *Electronic Journal of Biotechnology; Novel antiviral activity of dialdehyde starch* 2009 t. 12 nr 2, str 1-2,

Yu J., Chang PR, Ma X., *Carbohydrate Polymers; The preparation and properties of dialdehyde starch and thermoplastic dialdehyde starch* 2010 79(2), str 296-300.

Dziękuję za uwagę.
